

Viteii și junincile din fermă: mijloace sau costuri de producție - creșterea și furajarea junincilor din fermă

După cum promiteam în numărul trecut al acestei reviste o să descriu în articolul de față, ca o continuare firească a perioadei de înțarcare a vițelilor, modul de furajare a junincilor, astfel încât ele să fie pregătite pentru montă cât mai devreme posibil. O însămânțare timpurie, sub 14-15 luni înseamnă că viața productivă a junincii va începe implicit mai devreme, în comparație cu variantele prin care se încearcă amânarea însămânțării "după ochi", adică atunci când animalele ating, în viziunea noastră subiectivă, greutatea și vârsta potrivită. Din aceste puncte de vedere dispunem în momentul de față (și mă refer aici în special la junincile din rasa Holstein) de suficiente date, metode și instrumente care să permită evaluarea obiectivă, cuantificabilă a evoluției post-înțarcare a junincii și respectiv a alegerii momentului optim pentru însămânțare.

Sub aspectul dezvoltării morfofiziologice juninca trece de la înțarcare și până la fătare prin

trei perioade distincte:

- **Prepuberală:** de la 6-7 luni până la vârsta de aproximativ 9-10 luni;
- **Puberală:** de la 9-10 luni până la 13-14 luni;
- **Postpuberală:** de la 14-15 luni până la fătare.

Evident că modificările anatomice dar și fiziologice sunt specifice fiecărei perioade, iar furajarea trebuie să fie parte integrantă, definitivă a întregului proces evolutiv. Această furajare trebuie să țină cont de felul cum trebuie să evolueze junincile și țintele de greutate și de înălțime ce trebuie atinse la momentul montei și respectiv la momentul fătării.

Astfel, sporul mediu zilnic (SMZ) recomandat pentru junincile din rasa Holstein, de la înțarcare și până la prima fătare este de 0,75-0,80 kg, cu un SMZ de 0,55-0,60 kg de la înțarcare până la însămânțare și un SMZ de 0,85-0,95 kg de la însămânțare până la fătare. Un SMZ prea ridicat, în special în perioada prepuberală

influențează negativ producția ulterioară de lapte, pentru că la nivelul glandei mamare se acumulează celule adipoase în detrimentul celulelor glandulare. Acest dezechilibru este ireversibil, consecințele legate de limitarea producției de lapte la maturitate fiind permanente (fig.1). Trebuie luate ca și puncte de reper evoluțiile scorului corporal (BCS), după cum urmează:

- BCS 2,5 la 6 luni,
- BCS 3 la însămânțare,
- BCS 3,5 la fătare.

Astfel, pentru aceste două perioade critice (însămânțarea și respectiv fătarea), trebuie să ținem cont de următoarele cifre:

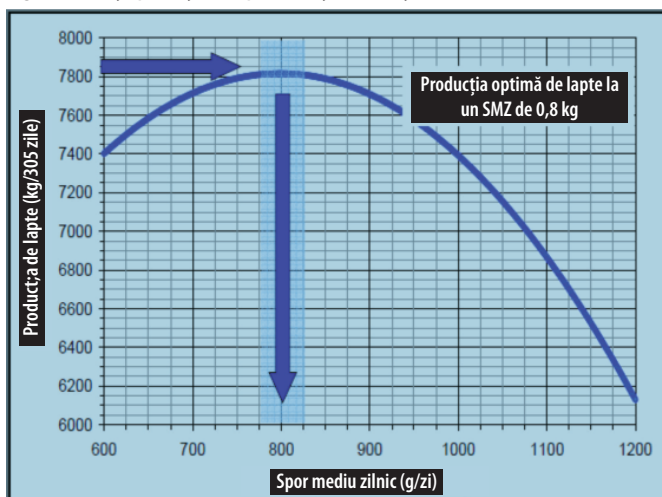
- La însămânțare greutatea junincii trebuie să fie la 55-60% din greutatea adultă, iar înălțimea la 85-87% din cea adultă;
- La fătare greutatea junincii trebuie să fie la 85-90% din greutatea adultă, iar înălțimea la 95-97% din cea adultă.

De altfel, evoluția în înălțime are o pondere de 50% în primele 6 luni de viață, 25% între lunile 6 și 12, iar restul de 25% a creșterii se produce între 12 luni de viață și fătare. După prima fătare, juninca mai crește în înălțime foarte puțin, nesemnificativ aproape, însă continuă să crească ușor în greutate până la aproximativ lactația a 3-a, când putem considera că vaca și-a atins potențialul morfologic maxim. Tocmai de aceea este foarte important ca atunci când apreciem gradul de dezvoltare al junincilor în funcție

de media vacilor din fermă să ne raportăm, după cum am spus, la vacile din grupa cu trei lactații (foarte simplu, se iau randomizat câteva vaci din această grupă, se cântăresc, se măsoară și se face media adultă a fermei).

Având aceste date la îndemână putem merge mai departe și să cuantificăm evoluția junincilor pe care le avem în fermă, cu ajutorul Graficului de Creștere Personalizat, elaborat de Universitatea Pennsylvania SUA, pentru a putea ajusta din mers eventualele disfuncționalități în furajare. Lucrurile stau mai puțin complicat decât par la prima vedere. Astfel, după ce stabilim mediile vacilor adulte din fermă (înălțime și greutate) după metoda amintită mai sus, este generat un grafic (fig.2), în care cele două linii evolutive (greutate-verde și respectiv înălțime-bleu) indică exact directoarele celor doi parametri în orice moment al controlului. Apoi cântărim și măsurăm periodic grupul de juninci care ne interesează și introducem datele în grafic. Astfel, dacă analizăm exemplul de mai jos, putem observa că, dacă la junincile de până la 10 luni evoluția înălțimii și a greutății sunt corespunzătoare, în preajma vârstei de 14 luni greutatea a peste 50% din junincile monitorizate este sub media normală. Acest lucru indică faptul că prima montă trebuie amânată până la atingerea greutății normale, astfel că intrarea în viața productivă va fi întârziată în consecință. De asemenea, putem observa faptul că toate junincile în vârstă de 18-24 luni sunt mult sub greutatea optimă, ceea ce înseamnă că unele nu pot fi însămânțate nici până la această vârstă, iar altele, care au fost deja însămânțate, vor avea grave probleme la fătare (distocii) și vor fi compromise ul-

Figura 1: Evoluția producției de lapte în funcție de evoluția SMZ (Zanton și Heinrichs, 2005)

Ferma ta, viitorul tău.

Pasul următor: **E=P+S**

EFICIENȚĂ= PROFITABILITATE + SUSTENABILITATE

Eficiența furajului poate afecta direct profitul și sustenabilitatea fermei în bine sau în rău. Cu o experiență de mai bine de 30 de ani în creșterea vacilor de lapte, Alltech este în poziția ideală pentru a înclina balanța înspre mai bine.

Dacă sunteți interesați de creșterea profitului, luați legătura cu un reprezentant Alltech pentru a obține gratuit un audit și o analiză a eficienței furajului croite pe nevoile dumneavoastră.

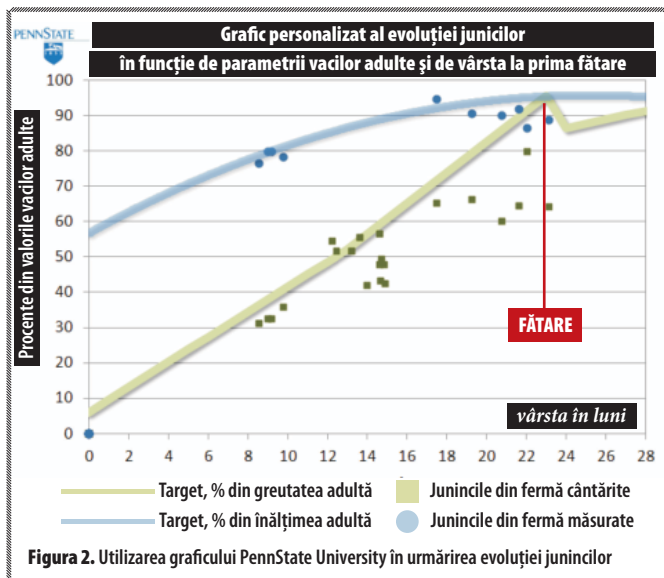
Alltech[®]

Alltech Biotechnology Romania
Str. Dr. Dimitrie Brandza nr. 18 | București, sector 6, cod 060102
Tel: 40 21 319 9339 | Fax: 40 21 316 3137 Mobile: 0744 600 085
www.alltech.com/romania

PENTRU MAI MULTE INFORMAȚII CONTACTAȚI UN REPREZENTANT ALLTECH, VIZITAȚI PAGINA NOASTRĂ DEDICATĂ DE WEB: WWW.ALLTECH.COM/DAIRY/EPS SAU NE PUTEȚI SCRIE LA EPSPROGRAMME@ALLTECH.COM.

Proud Sponsor of the

Alltech FEI WORLD EQUESTRIAN GAMES 2014 IN NORMANDY

terior sub aspectul producției de lapte. În aceeași măsură, junincile de peste 18 luni sunt sub înălțimea necesară. Coroborarea tuturor acestor indici contribuie hotărâtor la alegerea celor mai bune abordări nutriționale și alocarea celor mai bune resurse pentru viitorul fermei care este reprezentat de juninci. Specialiștii companiei Alltech sunt mai mult decât bucuroși să vă ajute în evaluarea tuturor acestor date și, mai departe, să găsească împreună cu dumneavoastră cele mai bune soluții nutriționale. Iar acest lucru începe cu evaluarea greutății animalelor. În cazul în care în fermă nu există cântar sau această manoperă este prea greoaie, noi dispunem de instrumente foarte simple de folosit pentru determinarea greutății. Unul dintre acestea este hipometrul (fig.3), care măsoară diametrul la nivelul coxalului, iar pe o scală se regăsește echivalentul acestui diametru în greutatea corporală. Când privește înălțimea, aceasta se poate aprecia fie prin măsurare cu ajutorul unei scale fixe, mai simplu, prin trasarea unor semne la diferite înălțimi în adăpost și evaluarea prin comparație a

înălțimii junincii atunci când aceasta trece prin dreptul acelor semne.

După cum spuneam, aceste evaluări sunt continue, începând cu înțărarea și până la fătare, cu cât mai dese cu atât mai eficiente. Pe cât posibil, este indicat să existe cel puțin trei puncte de reper în aprecierea evoluției junincilor: la înțărare, la montă și la fătare. Valorile legate de înălțime și greutate obținute în acest moment reprezintă un ghidaj prețios pentru nutriționist, care poate ajusta rațiile, având ca puncte de reper următoarele cerințe:

- Ingesta de substanță uscată: 1,9-2,1% din greutatea corporală;

Figura 3. Evaluarea greutății junincilor cu ajutorul hipometrului

- Nivelul de proteină brută în perioada prepuberală: 14-15% din substanța uscată;
- Nivelul de proteină brută în perioada postpuberală: 13-14% din substanța uscată;
- Nivelul de proteină solubilă: 30-35% din total proteină brută;
- Nivelul de energie până la montă: maxim 0,8 UFL/substanță uscată în perioada prepuberală;
- Nivelul de energie după montă: 0,87-0,9 UFL/substanță uscată după însămănțare (trebuie să luăm în calcul și cerințele energetice legate de gestație).

Costul total pentru creșterea unei juninci este de aproximativ 1.300-1.400 euro, începând cu nașterea și până la prima fătare când ea începe să genereze profit. Cu cât însămănțarea are loc mai departe de 13-15 luni, cu atât se amână intrarea în producția de lapte și deci costurile amintite mai sus cresc. În consecință, pentru recuperarea acestor costuri este nevoie de o exploatare mai îndelungată a animalului, fapt ce reduce proporțional profitul.

De aceea, furajarea junincilor nu trebuie privită (la fel ca și la viței de altfel) ca un cost factor al fermei, ci ca o investiție: cu cât această investiție este mai susținută, cu atât profitul ulterior este mai consistent. De aceea junincile trebuie să dispună în cadrul fermei de rații separate, în corelație cu etapele lor de dezvoltare, cel puțin trei, așa cum am amintit mai sus. Această furajare trebuie să țină cont de câteva reguli simple, iar compania Alltech poate susține aceste reguli:

- Nu se vor furaja junincile cu resturile de la vacile în lactație, pentru că aceste resturi conțin prea multă fibră și prea puțină proteină față de necesarul

junincilor. De altfel ingesta de substanță uscată a junincilor este mai limitată decât a vacilor adulte (optimizare rații prin programul Alltech Plurimix®);

- Se va acorda deplină atenție echilibrării input-ului de energie în funcție de perioada evolutivă a junincii, fiind nevoie de un nivel mai redus în zona prepuberală comparativ cu cea postpuberală (crearea unui biotop rumenal optim cu ajutorul Yea-Sacc 1026®);
- Este esențial să respectăm nivelele proteice ale rației, așa cum am recomandat mai sus, și în special să atingem echilibrul în ceea ce privește proteina solubilă (utilizarea de soluții proteice Rumagen®, Optigen®);
- Utilizarea de surse organice de minerale, în care oligoelementele esențiale pentru dezvoltarea generală a junincilor și în special al aparatului reproducător și anume cupru, zinc, mangan, seleniu să se prezinte sub formă chelată (Premix Heifers® sau mix de oligoelemente chelate TRT®) Dincolo de complexitatea aparentă a creșterii junincilor și introducerea lor în efectivul de vaci la mulș, lucrurile stau în general destul de simplu dacă avem la îndemână jaloanele amintite mai sus. Poate citind aceste informații este greu să transformăm datele abstracte în chestiuni palpabile. Tocmai de aceea, specialiștii noștri vă stau cu plăcere la dispoziție pentru a vă arăta practic tot ceea ce am expus eu teoretic în articolul de față. Veți afla poate lucruri noi, așa cum și noi la rândul nostru le-am aflat, pe care poate veți dori să le împărtășiți și altora, așa cum facem și noi prin intermediul echipei dedicate rumegătoarelor din grupul Alltech.